1853. N°. 82.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 11 JULIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 9 Julij.

Z. M. heeft bij besluit van den 7den, ter vervanging van den Emeritus Hoogleeraar J. M. Schrant, tot gewoon Hoogleeraar in de Faculteit van Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan onze Hoogeschool benoemd den Heer M. de Vries, thans Hoogleeraar in dezelfde Faculteit aan de Hoogeschool te Groningen.

— De schroefstoomboot, tusschen deze stad en Amsterdam, zal nog in de eerste weken niet in dienst worden gesteld, noch ook op morgen eenen proeftogt doen, zoo als de *N. Rotterd. Cour.* van heden aankondigt.

— Er waait sedert een paar dagen veel zaadpluis door de lucht. Velen weten niet wat het is, en zoo worden deswegens vele ongerijmde meeningen verspreid. Het is het zaad van eene plant, *Cineraria palustris* (Moerasaschkruid) genaamd. Dit zaadpluis dat ook te Amsterdam in menigte door de stad woei, is afkomstig van de drooggemaakte gronden van de Haarlemmermeer, waar deze plant thans in overvloed wordt gevonden, en waarvan het ligt bewogen zaad, naar mate van de rigting van den wind, naar Amsterdam, Leyden of elders door de lucht wordt gevoerd.

— Vergelijkende Staat van de opbrengst der opcenten en eigene middelen, ten behoeve dezer Gemeente geheven, gedurende de eerste zes maanden van 1852 en 1853.

		1852.		1853.	
Gelag.	opcenten	f 11,444.35½		f 9,806.47½	
	eigen midd.	- 2,884.57		- 1,978.52	
			f 14,328.92½		f 11,784.99½
Gemaal.	opcenten	f 47,677.17½		f 51,751.57½	
	eigen midd.	- 1,462.90		- 2,006.66	
			f 49,140.07½		f 53,758.23½
Wijn			f 7,882.80		f 7,518.20
Binnenl. Gedistill.	opcenten	f 8,869.27½		f 9,364.98	
	eigen midd.	- 12,367.65		- 10,562.97	
			f 21,236.92½		f 19,927.95
Buitenl. Gedistill.	opcenten	f 537.48		f 469.08	
	eigen midd.	- 901.22		- 732.71	
			f 1,438.70		f 1,201.79
			f 93,527.42½		f 94,191.17

Meerder over 1853 f 663.74½.

— Het *Handelsbl.* van eergisteren deelt mede het antwoord, den 1sten Junij door het Hof van Rome aan onzen buitengewonen Gezant gegeven, op de nota, namens onze Regering den 10den Mei aan den Kardinaal Secretaris van Staat van den Paus gezonden.

Er wordt hoofdzakelijk daarin het volgende gezegd:

Er was door de Pauselijke Regering geene belofte van voorafgaande mededeeling gedaan; ze rekende dit te minder noodzakelijk, naardien het Nederlandsch bestuur bepaald had te kennen gegeven, »dat er geen hinderpaal bestond voor den H. Stoel ter vrije regeling der R. K. kerk in Nederland." — Niettemin had de Paus. Regering officieus aan ons Ministerie het voorafgaand advies doen toekomen, dat advies is werkelijk gegeven aan verscheidene leden van het Ministerie; de H. S. is in 't bezit van stellige documenten, waaruit dit blijkt.

De inhoud van die allocutie meent de Paus. Minister geeft geen grond, om bekommering te wekken, er wordt slechts ter loops aangehaald, wat in de schriften der geschiedschrijvers *verward* is voorgesteld. Daarbij is in de allocutie vooral sterk uitgedrukt »de regtmatige vergelijking tusschen de rampen, waarmede vroeger de R. K. te worstelen hadden en den beteren staat van zaken, in lateren tijd."

Daar echter de invoering der Hierarchie slechts een gevolg is van het regt, door de grondwet gegeven, begrijpt de Pauselijke Minister niet, wat aanleiding zou kunnen geven tot een nader onderzoek. Hij grondt zich daarbij altijd op de stellige verklaring van het vroegere Ministerie, dat de geheel onbeperkte regeling als wettig beschouwde. Daarbij heeft de H. S. alle maatregelen van voorzigtigheid genomen, om elk voorwendsel tot kwalijk begrepene bewegingen te voorkomen. De H. S. erkent en eerbiedigt de onafhankelijkheid der Regering, en wil zich dan ook niet mengen in zaken, die het binnenlandsch bestuur van Nederland aangaan.

Verder antwoordt de Paus. Minister, dat in den eed der Bisschoppen wel eenige uitdrukking kan voorkomen, die bezorgdheid wekt bij andersdenkenden, maar de H. S. heeft de gewoonte de zaken zooveel mogelijk naar de omstandigheden van plaats en tijd te regelen, zoodat in den eed, die de Bisschoppen hier hebben af te leggen, dat gedeelte zal gewijzigd worden.

Overigens heeft de Paus aan de benoemde Bisschoppen volmagt gegeven, om voorloopig uit voorzigtigheid hun verblijf elders te vestigen. Echter blijft de vrijheid tot regeling, zoo als het den Katholieken voegt in hunne godsdienstige gezindte, en is het dus natuurlijk dat deze regeling hare uitwerking hebbe op dezelfde plaatsen, waar vroeger de Bisschoppelijke zetels gevestigd waren. En er kan ook nooit eenige hindernis voortkomen voor andersdenkenden, uit de regeling van de Katholieke Kerk, want, zegt men, »het onderhavig geval bevat geen element, in staat om, in welk opzigt ook, den toestand, waarin zij zich bevinden, in hunne godsdienstige betrekkingen ten nadeele te veranderen ten gevolge van de wetten van het Rijk."

— Z. K. H. de Prins van Oranje, die zich thans met zijnen Gouverneur Jhr. de Casembroot, te Amsterdam bevindt, beziet aldaar vele merkwaardigheden en heeft den 7den de werken der waterduinleiding bij Leyduin bezocht.

— Belanghebbenden worden uitgenoodigd om te staan naar de betrekking van Leeraar van de 5de klasse der 1ste afdeeling (Latijnsche school) bij het Koninklijk Athenaeum te Maastricht, waaraan eene bezoldiging van f 950 verbonden is en ten minste de graad van Candidaat in de Letteren wordt vereischt.

— De derde haringjager is den 7den te Vlaardingen aangekomen, medebrengende 105½ ton haring, waarvan 46½ ton maatjes en 58½ vollen, de vangst van 3 nachten; de berigten waren niet gunstig; de prijs is gesteld op f 275 per ton; de hoedanigheid is uitmuntend.

— Te Utrecht is de gedeeltelijke vernieuwing van de Domkerk door den Heer B. Laurie aangenomen voor f 20,431.

— Te Amsterdam is in de Binnen-Dommerstraat een bejaard man dood op zijn bed gevonden, ten gevolge van het onmatig gebruik van sterken drank.

— Uit Enkhuizen wordt geschreven, dat zekere grijsaart J. K., zich aan den hals en beide polsen eene zoodanige wonde heeft toegebragt, dat het inroepen van heelkundige hulp noodzakelijk werd. Alleen de dronkenschap, waaraan deze grijsaart verslaafd is, kan als de hoofdoorzaak van dit onzinnig feit beschouwd worden. Reeds meer dan eenmaal heeft hij in dien betreurenswaardigen staat getracht om, door zelfverwonding zijn einde te verhaasten. Alweder een bewijs, dat de noodlottige drank, die zoovele offers velt, den mensch beneden het peil van den dierlijken toestand verlaagt, en hem ten laatste een noodlottig einde bereidt.

— Te Arnhem is een Engelschman gevangen gezet, die bij den spoorweg werkzaam was, en betrapt werd op het vervaardigen van 25 centstukken.

— De Noordbrabantsche maatschappij van nijverheid heeft als prijsvraag uitgeschreven: »Welke afdoende, duurzame en betrekkelijk weinig kostbare middelen zijn er aan te wenden, om te voorkomen, dat vreemde koperen munten (als Belgische één en twee centimes stukken) van minder innerlijke waarde dan onze Nederlandsche centen, tot gelijken koers als deze binnen dit rijk komen of blijven." Voor de waardig gekeurde beantwoording dier vraag looft de maatschappij een prijs van f 50 uit; welke zal verviervoudigd worden, indien de aangegevene maatregelen van regeringswege mogten genomen worden.

— De Gemeenteraad van Tiel heeft de broodzetting afgeschaft.

— De Gemeenteraad te Groningen heeft het plan goedgekeurd eener negotiatie van f 250,000 tegen 3½ pCt., ter oprigting van eene gasfabriek.

'sGRAVENHAGE, 9 Julij.

Z. M. heeft benoemd tot Notaris te Zaandam, C. Hondius, Candidaat-Notaris en plaatsvervangend Kantonregter aldaar en tot Ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Leek en Marum (hoofdplaats Leek) op den voet van één kantoor, den Heer J. F. Snethlage, thans te Tjerkwerd c. a. en te Beugen c. a. den Heer J. A. Kessels, thans te Erp.

— H. M. de Koningin heeft den 7den te Voorburg de plegtigheid bijgewoond van het leggen van den eersten steen der nieuwe bewaarschool, welke daar gesticht wordt. De steen, die van wit marmer is, draagt het opschrift: Sophia, Koningin der Nederlanden.

— Z. K. H. Prins Frederik heeft voor de Protestantsche school te Appelterm *f* 250 gegeven. — Z. K. H. is met zijne Gemalin den 30sten te Stockholm aangekomen.

— Z. Exc. de Graaf von Königsmarck, Minister van Z. M. den Koning van Pruissen bij het Nederl. Hof, verlaat heden de residentie tot het doen eener buitenlandsche reis.

— Het vastgestelde tweede diner van den Heer Commissaris des Konings in deze provincie op gisteren, aan de leden der Provinciale Staten van Zuidholland en aan onderscheidene autoriteiten, heeft geen voortgang gehad, ten gevolge van de ernstige ongesteldheid van een' der zonen van den Heer Commissaris.

— De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft, bij circulaire van 29 Junij jl., ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de afzonderlijke jagten op waterwild voor dit jaar in deze provincie zullen geopend zijn Maandag den 1sten Augustus aanst.

ROTTERDAM, 7 Julij.

Omtrent het verder wedervaren van den Heer Lassaigne op zijne gisteren avond van hier ondernomen luchtreis, gewordt ons het volgend berigt:

Ten ruim half acht ure daalde de ballon, door het heerlijkst weder begunstigd, op het land van de weduwe Verkaaik, in het zoogenaamde Beijersche onder Stolwijk, een uur boven Gouda, zonder den minsten tegenspoed neder. Nadat de luchtreizigers ongeveer een kwartier uurs met het uitlaten der gaz en het inpakken der ballon waren bezig geweest, kwamen van lieverlede eenige boeren uit den omtrek daarnaar zien en betoonden eene alles behalve gunstige stemming voor onze luchtreizigers, zoo als uit hunne gebaren en scheldwoorden reeds duidelijk bleek, tot dat eindelijk, toen de Heer Lassaigne met zijne ballon het land wilde verlaten, eensklaps een boer, waarschijnlijk een zoon of knecht der eigenares van het land, de ballon met geweld tegenhield en op eene allerruwste wijze eene som gelds afvergde, of, als men hieraan niet wilde voldoen, een pak slagen aanbood. Toen de luchtreizigers zich hiertegen wilden verzetten werden zij door tien of twaalf daarbij komende boeren bij de keel gegrepen en zelfs Mevrouw Lassaigne daarvan niet verschoond, maar, even als haar echtgenoot en Julio allerergst mishandeld, ja zouden, naar zij duchten, bijna vermoord geworden zijn, indien niet, door een gelukkig toeval, de Heer J. G. Brouwer Nijhoff van Gouda, die de ballon te paard gevolgd was, ter hulp was gesneld en de boeren, door het edelmoedig aanbod van geld en krachtige bewoordingen, betengeld had, waarna zij voor het oogenblik de reizigers met rust lieten, totdat deze, altijd door genoemden Heer bijgestaan, de ballon op een wagen laadden en wilden vertrekken, als wanneer zij tot laatsten afscheidsgroet en dank voor het hun afgeperst geld, nog met een hagelbui van steenen, zand en slijk begroet werden. Welke gedachten moet een vreemdeling wel van Holland opvatten, wanneer hem zoodanige ontvangsten te beurt vallen?

Uitgenomen deze verregaande mishandeling, was de reis eene der schoonste welke Professor Lassainge deed, en daardoor merkwaardig dat de wind zich in de lucht zoodanig keerde dat de ballon bij het nederkomen een halven cirkel had beschreven. — De reden om welke geen der luchtreizigers met de parachute is nedergedaald is deze, dat de wind juist die kant uit was waar zich bijna niets dan water bevond, en de daling dus onmogelijk zonder gevaar van te verdrinken geschieden kon, hetwelk ook zeker het geval zou geweest zijn, naardien de parachute met het konijn in het midden der Plassen is neêrgekomen en dit ook verdronken is. (*Rott. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Julij.

De wet op de wijziging van den Kerkbouw is bij de Lords in Comité aangenomen. De wet heeft haren oorsprong te danken aan de toenemende vermindering der gemeenten in de City, waarvan men als oorzaak kan aannemen, dat zij grootendeels bestaat uit winkels, magazijnen en kantoren, wier chefs elders, veelal buiten, dikwijls op 4, 5, ja somtijds 8 of 10 Eng. mijlen afstand wonen. De spoorwegen hebben deze scheiding bevorderd, waardoor niet alleen het maatschappelijk verkeer en de maatschappelijke band verbroken worden, maar tevens het bestaan der gemeente wordt bedreigd. De kerken in de City worden verlaten, dewijl de ledematen wijd en zijd verspreid zijn en Graaf Karrowby haalde in zijne rede, ter gunste der wet, een voorbeeld aan, waar de geestelijke bij het begin van het Anglikaansche formulier: »veel geliefde broederen," den ierschen collega kon navolgen, die begon: »veel geliefde Roger!" (een bekend en alleen tegenwoordig lid der gemeente). De opkomst in sommige kerken wordt op slechts 40 of 50 leden berekend, en men heeft begrepen dat het verkieslijker was om de kerkelijke uitgaven, die thans voor de City bestemd zijn, te verdeelen over eene grootere oppervlakte buiten Londen of op een zekeren afstand van de City.

— De staatsinkomsten hebben met het den 5den dezer geëindigde ¼ jaars ruim ¾ millioen, en in het laatste jaar 1½ millioen meer opgebragt, dan in het voorgaande gelijke tijdvak. — De som welke van het batig slot der schatkist gedurende het aangevangen ¼ jaar tot delging der staatsschuld zal worden besteed, is 600,000 £.

— Dingsdag is bij Scarborough, een noordoostelijke haven van Engeland, een haai gevangen, die ruim 13 voet lang was en 1200 ℔ woog.

— Heden zijn hier geladen 13 Nederlandsche schepen, bestemd naar Sidney, Launceston, Hobart-town, Port Philip, Geelong en Melbourne, en Adelaïde, havens in Australie.

— De bewoners van Candia in de Middellandsche Zee, onder Turksch beheer, zouden zich tot de Koningin hebben gewend, met verzoek om hare bescherming.

— Te Manchester hebben duizende arbeiders in de katoenfabrieken den arbeid gestaakt en eischen meerder loon.

— Als een bewijs welke verbazende uitwerking de goudontdekking in Australië op de bevolking enz. heeft, vermeldt de *Times*, dat de provincie Victoria, die 18 jaren geleden een woeste streek was, in 1851 reeds 95,000 inwoners telde, 1,056,000 £ waarde invoerde, tegen 1,424,000 £ uitvoer, met 669 schepen en 126,000 tonnenlast, hebbende aan inkomsten 380,000 £. In 1852 was de bevolking 200,000 zielen. De schepen waren 1657 in getal met 408,000 tonnenlast, en de inkomsten beliepen 1,577,000 £ waarvan 342,000 £ aan regten. De invoerwaarde was toen 4,044,000 £ en de uitvoer 7,452,000 £. De *Times* berekent dat, met inbegrip van het niet genoteerde uitgevoerde goud, men 15,000,000 £ kan dannemen voor jaarlijkschen uitvoer, of 75 £ per hoofd van de bevolking.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Julij.

Volgens de Ministeriële bladen zijn gisteren onder de volksmenigte aan de deur van den schouwburg waarin de Keizer en de Keizerin de voorstelling bijwoonden, door de policie 10 of 12 personen in hechtenis genomen, behoorende tot oude geheime genootschappen, en die beproefden de orde te storen. De zaak is in handen der Justitie.

Men meent echter volgens bijzondere berigten te weten, dat dit voorval van meer gewigt zou zijn dan het van overheidswege afkomstige berigt doet denken, en met eenen tegen des Keizers leven beraamden aanslag in verband stond, zoodat er omstreeks 60 gevangen zou zijn genomen, die met dolken en pistolen gewapend waren, en in den nacht nog verhoord zijn.

— Aan de Hoogeschool alhier is een bijzondere leerstoel opgerigt voor de Paleontologie, zooals dit reeds bij de voornaamste buitenlandsche hoogescholen plaats had.

— Er loopen nu reeds 37 telegrafische draden op het Ministerie van Binnenlandsche Zaken uit, van welke de meeste van de uiteinden van het Rijk komen.

— Eergisteren zijn proeven genomen met de locomotief van den Heer Lerci, welke op geen spoorstaven, maar op den gewonen weg loopt, met dezelfde gemakkelijkheid als een gewoon rijtuig hoogten op en af; zij bewoog zich voor- en achterwaarts en volgde de bogten en wendingen van het terrein, schijnbaar zonder de minste moeite. De zeer eenvoudig zamengestelde machine is van 10 paardenkracht. Zij werkt zeer goed op straat en bovenal op gemacadamiseerde wegen. Binnen weinige dagen zal deze locomotief langs den gewonen rijweg de reis doen naar Pontoise, Beauvais, Amiens, Atrecht en Boulogne, van waar zij naar Engeland zal worden verscheept.

— Te Grenoble, beroemd wegens het vervaardigen van handschoenen, hebben twee fabriekanten een werktuig uitgevonden om ze te maken, die 15 beste paren per dag levert, terwijl de bekwaamste arbeidster er slechts 4 paren leveren kan.

ITALIE.

ROME, 4 Julij.

Tot Generaal der Jesuiten is den 2den dezer alhier benoemd Pater Beckx. Hij stond laatstelijk aan het hoofd van het bestuur der orde in Oostenrijk, doch had vroeger die te Leuven bestuurd. Hij is geboren te Sichem bij Leuven, hield zijn noviciaat in 1819 te Hildesheim, bleef er tot 1826, wanneer hij bij de Hertogelijke familie van Anholt-Kolten en de aldaar opgerigte nieuwe gemeente als eerste Pastoor werd aangesteld.

TOSCANE.

Guerazzi, die in de omwenteling van 1848 een hoofdrol heeft gespeeld, is tot 15 jaren gevangenisstraf verwezen; al de andere beschuldigden tot straf van korteren duur. Het is uit het regtsgeding gebleken dat Guerazzi door sluwe pogingen om aan zijne matelooze eerzucht te voldoen, het uitbreken der omwenteling bevorderd heeft, doch dat hij, na de vlugt des Groot-Hertogs aan het hoofd van het bewind gekomen zijnde, getracht heeft eenige orde in den Staat te houden en de volkmenners eenigermate te breidelen; zoo belette hij de ineensmelting der Toscaansche geldmiddelen met de finantien der Romeinsche Republiek, welke voor gene zeer schadelijk zou geweest zijn, terwijl hij aan den Groot-Hertog gedurende diens uitlandigheid, steeds het inkomen der Kroon uit de schatkist liet betalen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 7 Julij.

Alhier is aangekomen de Koning van Beyeren.

— Het getal der door de cholera te Kopenhagen aangetasten bedroeg tot den 4den 146, van welke 79 overleden.

— In de zes eerste maanden van dit jaar zijn bijna 6600 schepen de Sond doorgezeild, in Junij bedroeg het getal alleen 2870.

RUSLAND.

PETERSBURG, 26 Junij.

De bezetting der Vorstendommen Moldavië en Walachye wordt door de Engelsche, Pruissische en Oostenrijksche Regeringen als geene daad van vijandschap beschouwd; doch het *Journal des Débats* van 6 Julij zegt daaromtrent: „Eene eerste daad van geweld is gepleegd. De overtogt der Pruth is het gebruik maken van magt zonder wezentlijk voorwendsel, 't is de schending der verdragen, 't is een aanslag op het publiek regt van Europa."

In hoeverre de bezetting der Donau-Vorstendommen door Rusland eene schending der verdragen is, blijkt hieruit. Het verdrag van Kaïnardji van 1774 gaf aan Rusland slechts een regt van tusschenkomst ten gunste de Vorstendommen, in geval zij door Turkye werden verdrukt. Bij het verdrag van Ackerman in 1826 werd het regt van Rusland een regt van vertegenwoordiging; bij het tractaat van Adrianopel in 1829 werd dit in een regt van waarborg veranderd; de Russen mogten de Vorstendommen bezet houden, zoolang de aan Turkye opgelegde schatting aan Rusland niet was voldaan. Bij de eindelijke regeling in 1834 werd aan Rusland een regt van bescherming verleend. In 1848 gaven de onlusten in de Vorstendommen aanleiding tot de bezetting door Rusland; maar dit geschiedde in overeenstemming met Turkye. Het verdrag van Balta-Liman werd den 1sten Mei 1849 daarop gesloten, waarbij werd bepaald, dat, in geval van onlusten, Rusland en Turkye elk 35,000 man in de Vorstendommen zouden kunnen zenden, mits met onderling goedvinden.

De bezetting is dus eene daad in strijd met de verdragen; Turkye zelf zal moeten beslissen, hoe ze die schennis wil opvatten, ofschoon de mogendheden wel ten sterkste op inschikkelijkheid zullen blijven aandringen. (*Utr. Cour.*)

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 27 Junij.

Het bevelschrift waarbij de aloude voorregten der onderscheiden Christelijke kerkgenootschappen worden bevestigd, heeft de Grieken en overige Christenen hier geenszins voldaan, maar integendeel wantrouwen en ontevredenheid verwekt, ofschoon zij de Porte daar voor hebben moeten bedanken. Onder anderen is in dat bevelschrift het voorregt der wereldlijke regtspraak, die tot nog toe door de Patriarchen in zekere mate over hunne geloofsgenooten uitgeoefend werd, niet bekrachtigd geworden, zoodat de Porte voornemens is die wereldlijke regtspraak af te schaffen, en ook de Christenen geheel onder de Turksche regtspraak te stellen. Nu beweert de Regering wel dat die bijzondere regtspraak thans moet ophouden, daar Turkye de oude barbaarschheid afgelegd heeft en een hoogst beschaafd land is geworden, maar de Turksche beschaving is nog slechts een klank. Zoo waren onlangs door de landweer in de omstreek van Brussa verscheiden Grieken wreed mishandeld en hun onder anderen ooren en neus afgesneden, doch de daders werden slechts door den Pacha voor een paar dagen in arrest gezonden.

Zelfs schijnt, zoolang de Islam staatswet blijft, de invoering van gelijke wetten en regten voor de geloovige en de ongeloovige onderdanen onmogelijk.

— In een particuliere briefwisseling van de Brusselsche *Indépendance*, geschreven uit Konstantinopel den 25sten Junij, wordt het behoud des vredes meer of min bedenkelijk voorgesteld. Wel meent de schrijver dat Keizer Nicolaas geen plan heeft om Turkye te veroveren, noch zelfs er iets van af te nemen, maar gelooft toch door langdurige ondervinding te mogen besluiten, dat, als de Keizer iets wil, hij het ernstig wil en er zich niet van zal laten afbrengen. 't Is nu maar de vraag of de Mogendheden volgens het tractaat van 1841 ernstig besloten hebben om dat tractaat ook gewapender hand te doen eerbiedigen.

Men schijnt in Europa in de bezetting der Vorstendommen geen kwaad te zien. De Turken zien er een dadelijken aanval in. 't Komt er maar op aan, waar de Europesche Mogendheden de Turksche grenzen plaatsen. Inmiddels bereidt Turkye zich ijverig voort.

KAAP DE GOEDE HOOP.

De laatste brieven van daar melden uit de Souvereiniteit, dat het den 1sten Mei in die landstreek bijzonder rustig was. De vrede met de Baejoetos, had geen kwaden indruk nagelaten en Moshesh gedroeg zich zeer wel.

Het scheen dat de Engelschen, in het Trans-Garripsche woonachtig, weder naar de Kaapkolonie wilden terugkeeren, althans zij verkochtten onderscheidene boeren-erven en landerijen aan Hollandsche boeren uit de Kaapkolonie. Er schijnen binnen kort meer te zullen komen. De Engelsche zendelingen R. Edwards en W. Inglis, die arglistiglijk in de Londensche dagbladen de onafhankelijke boeren hebben belasterd, ten einde tot eene gewapende tusschenkomst der Regering, in de zaken van de Trans-vaalsche republiek op te wekken, willen thans, nu zij er uit zijn gebannen, het Kaffer-opperhoofd Secheli naar Londen zenden, om zich over de onafhankelijke boeren bij de Koningin te beklagen. Het schijnt dat Edwards Secheli naar Engeland vergelt.

KERKNIEUWS.

HOORN, 7 Julij. Uit het bestaande zestal van Predikanten, maakte de algemeene Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier het volgende in Alphabetische orde gestelde drietal: DD. van Anrooy, te Briels-Nieuwland; Schuurring, te Rockanje, en Steenberg, te Dirksland, bij herstemming met Muntendam, Theol. Doct. te Groote Lindt; en werd daaruit terstond beroepen: Ds. J. G. Schuurring, te Rockanje.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen, uit naam van den Heer Commissaris des Konings in de Prov. Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Exc. den Minister van Finantiën van 7 Julij 1853, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *vierde* week der trekking van de laatste klasse der 220ste Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.

Geheele Loten	ƒ 82.00.
Halve	- 41.00.
Vijfde	- 16.40.
Tiende	- 8.20.
Twintigste	- 4.10.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Zr. Ms. besluit van 6 Januarij 1831, no. 68 (*Staatsblad no.* 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 8 Julij 1853. De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: Mr. W. VAN NAUTA LEMKE,
van Sloten, Prov. Friesland,
LEYDEN, 7 Julij 1853. MET
J. M. LA LAU.

Mijne geliefde Echtgenoot J. A. VAN MEUKEREN, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
LEYDEN, 9 Julij 1853. C. E. COCKUYT.

Den 3den Julij overleed te LEYDEN, na eene kortstondige ziekte, de Wel-Edel Geboren Heer JEAN LOUIS DITMAR GESELSCHAP.

Heden overleed ons geliefd jongste Kindje CAROLINA, in den ouderdom van 16 maanden.
J. J. VAN WENSEN,
LEYDEN, 7 Julij 1853. M. L. A. VAN WENSEN, Geb. STRÄTER.
Eenige Kennisgeving.

Gevoelig voor de vele blijken van belangstelling, bij het overlijden van onzen zeer beminden, eenigen Zoon ondervonden, betuigen wij daarvoor, door dezen weg, onzen welmeenenden dank.
J. ZANDVLIET.
A. ZANDVLIET, geb. VAN NISTELROOY.

Ik verzoek beleefdelijk dat Heeren Kiezers, bij de op hande zijnde verkiezing tot Leden van den Gemeente-Raad alhier, geene stemmen op mij uitbrengen.
LEYDEN, 9 Julij 1853. W. C. BAERT.

De **Houders van Aandeelen in de Geldleening**, groot *ƒ* **24,800**, gedaan door het Departement *Leyden* der Maatschappij tot *Nut van 't Algemeen*, worden uitgenoodigd tot het houden eener **Bijeenkomst** op Woensdag den 13den Julij 1853, des voormiddags ten 12 ure, in het Gebouw op de Ruïne, ten einde tot de bij Art. 7 en 8 van het Plan tot deelneming bepaalde werkzaamheden over te gaan.
De Commissie belast met de Administratie over het Gebouw, namens dezelve,
LEYDEN, 9 Julij 1853. P. C. LEZWYN, *Secretaris.*

MAATSCHAPPIJ VOOR TOONKUNST TE LEYDEN.
OUDERS of VOOGDEN, verlangende Kinderen met den aanvang van het nieuwe 1/4 jaars, het Onderwijs bij de Maatschappelijke Muziekschool te doen bijwonen, of niet langer te doen genieten, gelieven zich aan te melden vóór den 16den Julij eerstkomende, bij
den Commiss.-Secretaris der Maatschappij
LEEMANS.

ONDERWIJZERS KWEEKSCHOOL TE LEYDEN,
Opgerigt door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.
ONDERMEESTERS en ONDERWIJZERS KWEEKELINGEN, zoowel binnen als buiten deze Stad, die verlangen mogten, na de Zomer-Vacantie den 8sten Augustus aanstaande aan de Lessen der Kweekschool deel te nemen, worden uitgenoodigd, zich vóór den 26sten Julij 1853 bij den Ondergeteekende aan te melden.
Namens de Commissie voor de Onderwijzers Kweekschool,
J. J. DE GELDER, *Secretaris.*

Wordt gevraagd eene **BOVENWONING** minstens met **drie Kamers of Appartementen** Ongemeubeld bij Fatsoenlijke Lieden op eenen goeden stand. Adres aan het Bureau der *Leydsche Courant* onder Letter **I.**

GROOTE OPRUIMING VAN LAPPEN.

Op aanstaanden **Dingsdag** den 12den Julij van eene partij Zwarte en Gekleurde **Zijden Stoffen**, alsmede **Châles en Doeken**, in alle soorten.

Woensdag en **Donderdag** den 13den en 14den Julij Effen en Gewerkte **Half Zijden, Wollen en Katoenen Stoffen, Jacconets, Barèges en Witte Goederen.**

Alles tot zeer *lage* doch *vastgestelde* prijzen.

LEYDEN, 10 Julij 1853. D. WAFELBAKKER.

BEGRAFENIS-FONDS.

Ten dienste van een Begrafenis-Fonds dat reeds *acht* jaren bestaat, steeds in bloei toeneemt, duizende Leden telt, wordt te *Leyden* gevraagd IEMAND, die lust en geschiktheid heeft als **BODE** aldaar voor hetzelve werkzaam te zijn.

De verdienste aanvankelijk gering, zijn bij trouwe en ijverige behartiging voor veel vermeerdering vatbaar, wijl de Conditiën zeer voordeelig zijn.

Vereischte zijn het kunnen stellen van Borgtogt en het doen eener kleine geldelijke storting, goed zedelijk gedrag en bekendheid te *Leyden*. Adres Letters **G. Z.** met *franco* Brieven, aan het Bureau dezer Courant.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 23sten Julij 1853, bij Opbod en op Zaturdag den 30sten Julij daaraanvolgende bij Afslag, beide dagen des avonds ten *zeven* ure, van:

Eene welbeklante en allergunstigst gelegene GRUTTERIJ EN MOSTERD-FABRIEK, genaamd »*de Stad Hoorn*," met WOONHUIZING, voorzien van onderscheidene Commoditeiten, ruimen Winkel, Grutterij met den daarin zijnde Molen en het gaande Werk, mitsgaders het werk voor de Mosterd-Fabriek, Stalling voor 3 Paarden en verder getimmerte, staande binnen de Stad *Leyden*, in de Janvossensteeg, tegenover de Klaresteeg, Wijk VI. No. 975 en 696.

Te aanvaarden met 1o September 1853 en dagelijks te bezigtigen.

De Kooper kan desverkiezende *twee derde gedeelten* der Kooppenningen als eerste Hypotheek op het perceel gevestigd laten, tegen eene jaarlijksche aflossing van *f* 500.— en eene rente van $4\frac{1}{2}$ pCt.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, te *Leyden*.

VERKOOPING,

op Regterlijke Autorisatie.

In het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 13den Augustus 1853, bij Opbod, en op Zaturdag den 20sten Augustus daaraanvolgende, bij Afslag, beide dagen des avonds ten zeven ure, van:

Onderscheidene groote, ruime, hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZEN EN ERVEN, staande en gelegen binnen de Stad *Leyden*, als: Twee aan de Westzijde van de Heerengracht, omtrent de Groenesteeg, uitkomende in de Vestestraat, Wijk VII. No. 124 en 125. Drie aan de Noordzijde van de Haarlemmerstraat tegenover de Vrouwesteeg, Wijk VI. No 391, 391*A* en 391*B*. Een aan de Noordzijde van den Ouden Rijn tegenover den Middelweg, met een daaraan verhuurd PAKHUIS, Wijk VI. No. 156. Een als voren, tegenover de Middelstegracht, Wijk VI. No. 192. En Twee aan de Zuidzijde der Haarlemmerstraat omtrent de Bakkersteeg, Wijk VI. No. 192 en 211.

De *Vijf* eerste Percelen kunnen worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags vóór de Veiling en den Afslag, van des middags 12 tot 3 ure, mits vooraf bij de bewoners belet vragende, en de overige Percelen daags vóór en op den dag van de Veiling en van den Afslag.

Nadere informatiën zij te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, op Zaturdag den 30sten Julij 1853, bij Opbod en Afslag, des avonds ten 7 ure, van:

No. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, staande en liggende te *Leyden*, aan de westzijde van de Steenstraat, omtrent de Binnevestgracht, waarin het een uitgang heeft, Wijk V. No. 31 en 31rood, Kadaster Sectie B. No. 208, groot ... ellen, hebbende het Huis een Gang, twee Benedenkamers, twee Bovenkamers (de meeste Behangen en van Stookplaatsen voorzien), Plaats, Keuken, Kelder, Pomp en Regenwaterput, goede Droogzolder en verder alle gemakken die tot eene goede Woning vereischt worden.

No. 2. Een PAKHUIS EN ERF, staande en liggende te *Leyden*, aan de Binnevestgracht, Wijk V. No. 122, Kadaster Sectie B. No. 200, groot 50 ellen.

De voormelde percelen zijn te bezigtigen daags vóór en op den Verkoopdag, van des morgens 10 tot des namiddags ten 4 ure en zijn te aanvaarden op den 1sten September aanstaande bij de betaling der Kooppenningen.

Nadere Onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris F. W. SCHERMER, te *Leyden*, alwaar de bewijzen van eigendom en Verkoopsvoorwaarden in tijds ter lezing zullen liggen.

VERKOOPING,

op Donderdag den 14den Julij e. k. aan het *Wekelijksch Verkoophuis*, op de Hooglandsche Kerkgracht, van eenen netten INBOEDEL, bestaande in Gouden, Oor- en Handringen, Spelden, Bloedkoralen Ketting met Gouden Slot, een fraai bewerkt Zilveren Horologie, Kerkboeken met Zilveren Sloten, Secretaire, Linnenkastje, Tafel, Stoelen, Spiegels, Beddegoed, Vloerkleed, Kleederen, Glas- en Aardewerk, Verlakt en wat verder te voorschijn zal gebragt worden; — en, ten zelfden dage op de Binnenvestgracht, Wijk V. No. 122 en in de Kruisstraat Wijk V. No. 206, van een aanzienlijke partij BOUWMATERIALEN, GEREEDSCHAPPEN, STIJGERGOEDEREN, als: smalle Klinkers, IJsselsche Onder- en Bovensteen, Ondergraauw, roode en blaauwe Heelbakken, Pannen, Kalkwagens, Ladders, Bulsems, Stijgerdeelen, Slijpsteen met Bak, enz., enz.

Alles voor een ieder te zien, op de gewone uren, des Woensdags 13 Julij e. k.

BEURTSCHEPEN,

IN LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

Naar *Zwolle*,	Maandag 11 Julij	12 uur,	Schipper	H. RIDDERIKHOFF.
» *Alkmaar*,	Woensdag 13 »	10 »	»	L. KROON.
» *Sneek*,	» 13 »	11 »	»	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag 14 »	12 »	»	H. J. BOSCH.
» *Zutphen*,	» 14 »	12 »	»	J. DE HAAS.
» *Kampen*,	» 14 »	12 »	»	K. ROZENDAAL.
» *Hoorn*,	Vrijdag 15 »	10 »	»	J. RAJER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, *enz.* De Vertrek-uren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 9 Julij. Van *f* 38 tot *f* 42.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 9 Julij.

Tarwe *f* 9.80 tot *f* 10.40. Rogge *f* 7.00 tot *f* 7.50. Gerst *f* 5.50 tot *f* 5.70. Haver *f* 3.50 tot *f* 4.30. Paardeboonen *f* 6.80 tot *f* 7.00. Duiveboonen *f* 7.40 tot *f* 7.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 8 Julij.

			Laagst koers.	Hoogst koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{7}{8}$	$63\frac{3}{16}$	$63\frac{3}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$76\frac{1}{8}$	$76\frac{1}{8}$	—
Dito dito	» 4	»	$93\frac{3}{8}$	94	94
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$128\frac{1}{4}$	—	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$108\frac{7}{8}$	109	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	108	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	98	—	—
Dito 1840	» 4	»	$93\frac{1}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$91\frac{7}{8}$	92	$91\frac{7}{8}$
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$73\frac{1}{8}$	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	$75\frac{1}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f.*	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	$85\frac{1}{8}$	$85\frac{5}{8}$	$85\frac{3}{8}$
SPANJE, Obligatiën	à 1	pCt.	$22\frac{3}{8}$	$22\frac{5}{8}$	$22\frac{5}{8}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$47\frac{5}{8}$	$47\frac{7}{16}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$42\frac{7}{16}$	$42\frac{9}{16}$	$42\frac{9}{16}$
Bewijzen Coupons	»		$5\frac{1}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	$70\frac{3}{8}$	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$80\frac{7}{8}$	$81\frac{1}{4}$	—
Dito Nieuwe	» 5	»	$93\frac{3}{8}$	94	—
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$41\frac{11}{16}$	$42\frac{1}{4}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$	»	$52\frac{5}{16}$	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$52\frac{7}{16}$	$52\frac{9}{16}$	$52\frac{9}{16}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	$98\frac{3}{8}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	$38\frac{15}{16}$	39	$38\frac{15}{16}$
Dito dito	» 4	»	$36\frac{5}{16}$	$36\frac{1}{2}$	$36\frac{3}{8}$
VENEZUELA,	» $3\frac{1}{4}$	»	—	—	—
MEXICO,	» 5	»	$26\frac{3}{8}$	$26\frac{13}{16}$	—
AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Griecken $7\frac{7}{8}$ 8.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 9.90

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.